

Η αρχοντιά είναι μεταδοτική

/ Γενικά Θέματα / Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

(Βασικά Μαθήματα Πολιτικής Αγωγής από δικούς μας Δασκάλους)

Φώτης Μιχαήλ

Ο Νικόλαος Μαυροκορδάτος, στο βιβλίο του "Πολιτικόν θέατρον", γράφει: "Οι πολίτες μιμούνται τους άρχοντές τους. Γι' αυτό και εκείνοι πρέπει να προσέχουν πάρα πολύ, ώστε να μην τους φθείρουν με το κακό τους παράδειγμα".(1)

Είναι αλήθεια ότι η ζωή των αρχόντων (δημάρχων, περιφερειαρχών, υπουργών κ.ο.κ.), δύσκολα μπορεί να μείνει κρυφή.

Έλεγε ο Πλούταρχος(2): "Όπως τα ψεγάδια του προσώπου μας είναι γνωστά σε όλους, έτσι και τα παραμικρά σφάλματα των αρχόντων, τα παρατηρούν και τα γνωρίζουν οι πάντες".

Για έναν ιδιώτη, το να είναι φαυλόβιος, αναμφίβολα, είναι αισχρό. Για έναν άρχοντα, όμως, είναι αισχρότερο και ατιμότερο, διότι η ζωή του άρχοντα εκτίθεται και προσφέρεται προς μίμηση ανά πάσα στιγμή.

Μάλιστα ο γνωστός πατήρ της Εκκλησίας Ισίδωρος ο Πηλουσιώτης(3) δίδασκε σχετικά και τα εξής: "Το μέγεθος του αμαρτήματος είναι ανάλογο προς τον βαθμό του αξιώματος, που έχει ο αμαρτάνων. Και πολλές φορές σφάλματα, που τα παραβλέπουμε και τα συγχωρούμε στους απλούς ανθρώπους, τα θεωρούμε ασυγχώρητα για τους άρχοντες".

Είναι γεγονός ότι πολύ συχνά παραπονιόμαστε για την αναξιοσύνη ή και την ανικανότητα των αρχόντων μας. Αναρωτηθήκαμε, όμως, ποτέ, ποιοι είναι οι δάσκαλοί τους, ποια μαθήματα πολιτικής αγωγής έχουνε διδαχθεί και προπαντός ποια είναι τα ζωντανά παραδείγματα, που έχουνε μπροστά τους και προσπαθούν να τα μιμηθούν;

Δυστυχώς, μέσα στην παραζάλη του "δυτικού μας εκσυγχρονισμού", αλλά και της μανίας μας, να φορέσουμε στην Ορθοδοξία μας μανδύα προτεσταντικής ραφής, πετάξαμε στα άχρηστα τους Δασκάλους, τους δικούς μας, περιφρονήσαμε τα πολύτιμα μαθήματά τους και πάνω απ' όλα κρατήσαμε αποστάσεις από τα ζωντανά μας παραδείγματα: Τους Ήρωες και τους Αγίους. Τους αθλητές της φιλοκαλίας και τους μανικούς εραστές της αρετής και της σοφίας.

Εάν πραγματικά σεβόμασταν την πείρα των Προγόνων μας και τιμούσαμε τις Διδαχές των Αγίων Πατέρων μας, θα φυλάγαμε τις παρακαταθήκες τους ως κόρη οφθαλμού και δεν θα τους είχαμε εξορίσει συλλήβδην τόσο από τους άμβωνες όσο και από τις σχολικές μας αίθουσες.

Σήμερα τα παιδιά μας, δηλαδή οι ηγεσίες μας οι αυριανές, μεγαλώνουνε, δυστυχώς, πολιτικά στερημένα.

Πόσοι Ιεράρχες, στις μέρες μας, αγωνίζονται με φιλότιμο, για να μυήσουν την νεολαία μας, εκτός από την Πίστη, στην πολιτική και κοινωνική πρόταση του Αγίου Γρηγορίου Παλαμά, του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού και των κορυφαίων της Αντίστασης Νεομαρτύρων;

Τα νιάτα, πού να τα βρει σήμερα ο παππούς τους ο Ξενοφώντας, να τα μιλήσει για το ευγενές και ανεπανάληπτο "άθλημα της Πόλης", για το έργο και τα καθήκοντα των αρχόντων;

Έλεγε ο μεγάλος μας αυτός ιστορικός και φιλόσοφος(4):

"Πρώτο έργο του βασιλέως είναι να γίνει ο ίδιος καλός άνθρωπος. Δεύτερο, να φροντίσει, όσο είναι δυνατόν, να γίνουν άριστοι άνθρωποι και οι κυβερνώμενοι από αυτόν. Διότι ο λαός συνήθως μιμείται τον άρχοντά του. Κι αν ο άρχοντας είναι

καλός, προτρέπει με το παράδειγμά του προς τα καλά και τίμια έργα. Εάν, όμως, είναι κακός, προτρέπει προς τα κακά και επονείδιστα”.

Να γιατί, ιδιαίτερα στις ημέρες μας, έχουμε ανάγκη από ηγέτες (πολιτικούς, εκκλησιαστικούς κ.α.) σοφούς και ενάρετους: Για να δώσουν στον χειμαζόμενο λαό μας το παράδειγμα το καλό. Για να γίνουν σε όλους μας υποδείγματα κοινωνικής και πολιτικής αγωγής, όχι βεβαίως με λόγια, αλλά με την καθάρη τους ζωή και τα τίμια έργα τους.

Δυστυχώς, όμως, τα πράγματα δείχνουν ότι, πλην ελαχίστων εξαιρέσεων, η βιωτή και το παράδειγμα των αξιωματούχων του σημερινού συλλογικού μας βίου απέχει παρασάγγας τόσο από την παραδοσιακή Διδασκαλία της Ορθοδοξίας μας όσο και από τις σοφές επιταγές των εμπείρων και Δικαίων προγόνων μας.

Σπάνια θα βρεις σήμερα ηγέτη, που να εκπληρώνει πιστά τα καθήκοντά του, να διαθέτει χρόνο για μελέτη και να έχει τον νου του μακριά από την δόξα και τον πλουτισμό.

Όπως, επίσης, ακόμα πιο σπάνια θα βρεις ηγέτη, που να παραδέχεται και να βιώνει την αρετή, ως γνώμονα άσκησης της εξουσίας του.

Οι άνθρωποι, που έζησαν στα χρόνια του “Χρυσού Αιώνα”, ήσαν κατά τεκμήριο ευτυχισμένοι, διότι τότε κανείς δεν μπορούσε να γίνει ανώτερος από τους άλλους, εάν δεν ήταν ανώτερος και στην αρετή. Και τότε μονάχα, στην πόλη των Αθηνών, περιήλθε η διοίκηση στα χέρια των Σοφών και Εναρέτων, όταν στόχος ήτανε το κοινό καλό και όχι η εξουσία.

Στο πρώτο κεφάλαιο του βιβλίου του “Πολιτικόν Θέατρον”, ο Νικόλαος Μαυροκορδάτος συμπεραίνει: “Το Βασιλικό Παλάτι (θα λέγαμε σήμερα Δημαρχείο, Μητρόπολη, Περιφέρεια, Υπουργείο και πιο πάνω) πρέπει να είναι ναός του Θεού, οφθαλμός της φρονήσεως, στάθμη της δικαιοσύνης, θρόνος της ανδρείας, υπόδειγμα της σωφροσύνης, παράδειγμα της τιμής, φως της αγάπης, πηγή των χαρίτων, χορός των μουσών, γυμνάσιο των ρητόρων και των ποιητών, ιερό των φιλοσόφων, σύγκλητος των φρονίμων, βραβείο των μορφωμένων, τράπεζα των πτωχών, ελπίδα των καλών, καταφύγιο των αθώων και όλων των κατατρεγμένων ασφαλέστατο οχύρωμα”.

(2) Από το βιβλίο με τίτλο “ΚΡΙΣΙΣ ΗΓΕΣΙΑ” του Νικολάου Μαυροκορδάτου, των Εκδόσεων Ο.Χ.Α. Λυδία, 1992.

Πρώτη έκδοση της Λειψίας, 1758, με τον τίτλο "ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ".

(2) Ο Πλούταρχος ήταν ιστορικός, βιογράφος και δοκιμιογράφος, γεννημένος στην Χαιρώνεια της Βοιωτίας (περ. 45μ.Χ.-120).

(3) Ο όσιος Ισίδωρος ο Πηλουσιώτης γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου περί το 360. Έλαβε λαμπρή μόρφωση θύραθεν και θεολογική. Υπόδειγμα αρετής και σοφίας. Η μνήμη του εορτάζεται στις 4 Φεβρουαρίου.

(4) Ο Ξενοφών ο Αθηναίος ήταν ιστορικός συγγραφέας και σωκρατικός φιλόσοφος (περ. 427 π.Χ.-355 π.Χ.).

31.8.2014

Πηγή: impantokratoros.gr